

Roberto Mannoni

Ur "Rättorna", 1993. Reportagebok av Vincenzo Pirelli. Översättning av Katarina Pettersson.

Roberto Mannoni - utrikeskorrespondent

- Arbete? Det här har ingenting med arbete att göra. Ett arbete är något du stämplar in för klockan åtta och går hem när arbetsdagen är slut.

På en stol hänger ett exemplar av La Repubblica, daterad oktober 22, 1992. Framsidan berättar om tidningens stora reportage, ett bildskönt reportage inifrån Bosnien. Artikeln är skriven av Roberto Mannoni och har hängt där sedan förra gången han var hemma. Det är snart jul och svinkallt i hans lägenhet.

-- Det här är min fasta punkt här i livet. Här är jag så sällan att jag inte känner något behov av att slå på värmen, säger Roberto.

Roberto Mannoni har varit med ända sedan starten på La Repubblica 1976. Han började i botten på skalan, som notisskribent på lokalsidorna, men har avancerat till att bli en av Italiens främste reportrar. I mars 1993 fick han Italienska publicistklubbens pris för bästa reportage. För det reportaget som nu hänger på hans stol.

För att vara utlandskorrespondent har han ett brett område att avsöka, Mannoni är inte stationerad på något fast ställe. Han har kartlagt händelser från Chile till Sibirien.

- Det handlar om instinkt. Och kontakter. När något händer kan du inte sitta på redaktionen, du måste ha varit på plats tre dagar innan. Jag åker på vinst och förlust till platser som jag tror och hör att det kommer hända något.

Därför är Roberto Mannoni alltid på språng. Jag tittar på stolen igen. Väntar. Han har stått upp i en halvtimme nu, han plockar och donar, pratar medan han vankar fram och tillbaks i lägenheten. Hans nästa plan går om två timmar, men vart han ska vill han inte avslöja.

- Vi är ju trots allt konkurrenter, säger han med ett litet leende på läpparna.

Jag funderar på om Roberto är allvarlig. Man vet aldrig. Hela hans person har blivit mer internationell efter mer än 20 år som utlandskorrespondent. Hans humor är snarare engelsk. Under tiden har han även klyckats lära sig en del tyska, franska, spanska och ryska, även om hans italienska accent lyser igenom betydligt. Men hans engelska är i det närmaste perfekt.

- John Wayne, svarar han korthugget på frågan var för.

När vi kommer in på journalistyrket, fortfarande stående, börjar Roberto

Jag hade en vision. Min vision var sann, ärlig och **vacker**. Men finns inga visioner kvar. Jag har sett förfallet. Jag var med bland de första på Tidningen, den som skulle förändra Italien. Tidningen alla pratade om. **Den nya, den färska, den sanna**. Tidningen. Jag talar förstås om La Repubblica. Och vad nu? Det sista jag gjorde där var att ringa upp Berlusconi för att se om han brukade titta på porrfilm. Det gjorde han inte. Det finns inga sanna visioner kvar.

För en tid hade de overseende. Han har ju ändå varit där sedan starten. Han har en dålig dag, en dålig vecka, ett dåligt år. Ingen kan ha ett dåligt år på en tidning. Det går för fort för det. När dom tröttnade på mig på redaktionen, skickade de ut mig till Roms lumpnaste kvarter. Socialreportage kallade dom det. Tiden gick och jag sjönk djupare ner i slummens trask.

Jag är frilans nu. **Det är ett finare sätt för oss rättor att kalla oss arbetslösa**. När skiten står mig till axlarna och jag inte längre kan trampa på

någon, då jag ligger längst ner i människopyramiden. Då blir jag frilans. Underbart. Det finns inte längre några spärrar för hur lågt jag kan sjunka, ingen gräns som jag kan trampa över. Köper de skiten så gör de. Och ansvarig utgivare är den som får den i händerna. Jag kan inte bli smutsig längre, allt jag gör kan bara rena mig.

Och vad nu? Jag ser världen rasa på TV. Det är inte verkligheten. Jag har sett verkligheten och den ser inte ut så. Jag såg muren falla. Jag var med under sprängningen i Brighton 1984. Som enda journalist i Italien såg jag Ceaucesco dö. Nu sitter jag i telefon och frågar om människors privatliv. **Telefonprostitution**. Jag har sparat vissa urklipp från min allra första artikel 1976 och framåt. Det sista i pärmen är fyra år gammalt.

Jag antar att jag förlorat tron, som så många gånger förut. När jag var ung trodde jag. Jag trodde på Gud, jag trodde på en underbar värld, jag trodde att människan var en god varelse. Det gick över fort. Min mor sa

alltid till mig, *du är säker så länge du har tron*. Hon var ju å andra sidan jude, hon visste inte annat än sin tro. Mycket gott kan tillskrivas min mor men att hon var realistisk, det vore en synd att säga. Det insåg jag först när jag var sexton år. Jag har hört om så många som säger att de kände sig svikna av Jesus, Gud, Allah eller vem det nu kan tänkas vara. Jag kände mig inte sviken. Jag tittade uppåt och insåg att himlen var blå, inte fylld av kärlek. Jag såg ned på jorden under mina fötter, den var inte härlig. Den var brun. Då visste jag att jag hittat verkligheten.

Det hela började vid tiden för studentupproppen i Paris. Jag var bara 15 år då, men jag förstod klart och tydligt vad som komma skulle. Det var en orolig tid. Vart än jag mig i världen vände såg jag någon som var lik mig. Någon som led eller någon som hurrade. Jag kände med de människorna och ville göra något åt världens orättvisor. Jag inser nu *vilken naiv inställning det var*, hur patetiskt det låter idag när någon säger det: jag ville förändra världen. Därav min vision.

Sedan gick det fort. Politiskt aktiv ynglig gör karriär inom tidningsbranschen. Det var rubriken. Jag skrev notiser i två år efter att jag fått jobb på La Repubblica. Den nya, den färska, den sanna. Sedan bar det iväg mot nya höjder.

Lokalskribent.

Samhällsreporter.

Utrikeskorrespondent.

Sju år. Jag arbetade jämt. Träffade aldrig någon annan än de jag intervjuade. När jag pratade med flickan i baren tänkte jag i termer av citat, vinkel och rubrik. Men världen förändrades inte, åtminstone inte genom mina handlingar eller ens enligt mitt tycke.

Alltså är jag ensam. Både till kropp och själ. Lever mitt liv bland kända och okända, alltid lika trevlig och tillmötesgående. Alla bär ju på en historia. Utom jag själv. Jag bara skriver skiten. Nu har det kanske gått för långt, min ensamhet och personliga tragedi har börjat lysa igenom. Jag är inte elak, cynisk, otrevlig eller egoistisk i grunden, Det blir bara så ibland.

Jag kanske är lite rädd, men inte mer än så.

Det har med inställning att göra, jag har bara inte hittat den inställningen än. När jag träffar människor är det alltid trevligt att råkas. Vi borde alltid äta lunch eller middag någon dag. Vi byter visitkort. Sedan träffar man dem ett år senare och upprepar ritualen. Där emellan: **ingenting**. Förutom fler människor som är trevliga att råka på. Jag är trevlig att råka på. Tyvärr har jag ju aldrig tid, säger jag. Tyvärr gör jag aldrig något åt det. Tyvärr kommer alla dessa människor någonsin äta den där lunchen med mig.

Jag offrade mitt liv för världen. Det finns inget jag skapat som kan återgälda det, som kan ge tillbaks de åren jag förlorat. På mitt skrivbord står tre fotografier. Två är på mig själv, ett på min mor och far. Allt jag har i mitt liv finns inklistrat i en pärm som ligger undangömd i en garderob. Papper. Trycksvärta. Inget som betyder något längre. Allt annat, vart tog det vägen? Vänner. De försvann för länge sedan.

Flickor. De kommer och går, stannar allt för kort tid och med allt för stora mellanrum. Liv. Jag väntar fortfarande på att det skall komma tillbaks.

Nu är jag trött. Vill bara sova. Jag önskar jag kunde vakna till ett nytt liv, ett nytt scoop eller vad som helst som är nytt. Något nytt, något färskt, något sant. **Något att tro på.** Det är först då jag kan börja leva igen.